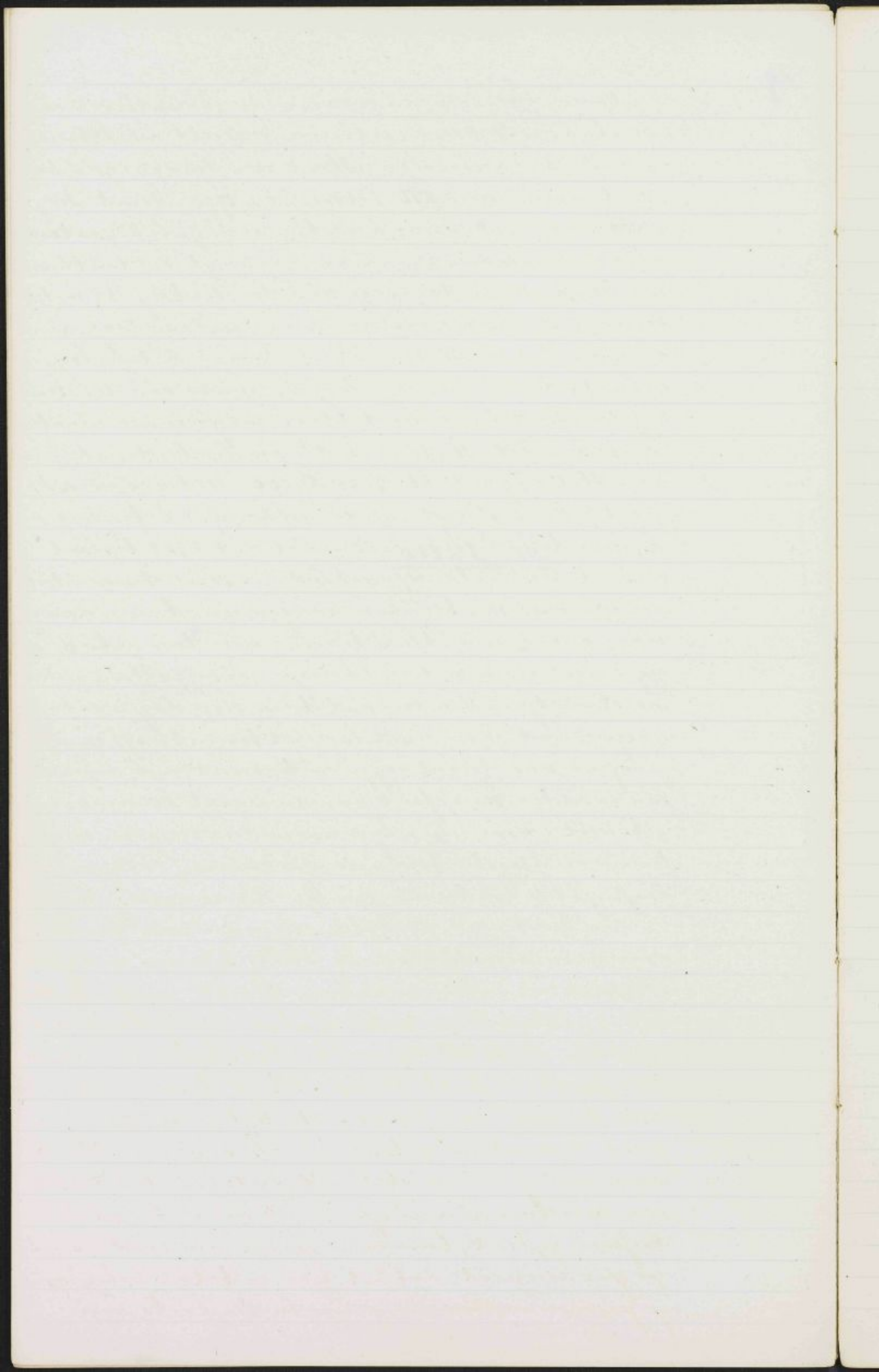

29.

De Paltz.

Op de „Nieuwe Kaart van de Kwartieren van
„Eemland en't Overkwartier in't Sticht van Utrecht,
in den „Tegenwoordigen Staat der Vereenigde Ne-
„derlanden,“ deel XII, (Utrecht), 1772, komt De
Paltz nog niet voor; hoogstwaarschijnlijk raastoen
alles nog heide. Dien naam draagt echter thans
een stuk grond boven op den Soesterberg, 3½ meter
boven A. P., daar waar de Amersfoortsche Berg, naar
de zijde van De Bilt, reeds sterk aan het verloopen
is. Dat stuk grond is gelegen, rechts van den straat-
weg van Soest naar Soesterberg, mischien 20 minuten
gaans van het Station Soest van den Centraal Spoor-
weg. Het is groot 66 R. 05 R. 20 E. Het was in 1847
grootendeels driesst, heide, akkermaals bosch, en
dennenbosch, door wallen, met dat hout beplant,
van het heideveld afgescheiden. Toen stond er toch
nog een huis op, blijkbaar vroeger een boerenwoning,
maar op dat oogenblik bevoond door twee arbeiders,
gezinnen, ieder met een hoekje aardappeltand en een
moestuintje. Men verhaalde in die dagen dat er
vroeger, met goeden uitslag, het boerenbedrijf op uit,
geoeffend was, zoodat rogge en boekweit, met wagensvol,
van daar te Amersfoort aan de markt konden worden
gebracht. Waarschijnlijk waren die vroeger, mischien
terens de vroegste, bewoners Duitschers, (Paltzers), en
heeft geheel het terrein van hen dien naam gekregen.

Toen de Heer A. de Wilde, eigenaar van Sijenburg,
waartoe in dien tijd ook De Paltz behoorde, op 15 Juni
1860 dat Landgoed in veiling bracht, was de dubbe-
le daggelderswoning reeds afgebrand en gesloopt. Dit
perceel, N° 35 tot 39 van een Catalogus, werd gekocht
door Jonkheer Jacob Philip Albert Leonard Ram,
voor de som van f 1200. Hij liet er al spoedig een
groot heerenhuis op bouwen, alsmede een tuin,
mans woning, en een stal met koetshuis. Ook werd er
een moestuin aangelegd, en werden er lanen en
boschperken geplant, bouwland gereed gemaakt, en alles
zoo goed aangerat, dat het goed, in betrekkelijk weini-
ge jaren, een schoone en welige buitenplaats werd.

J. L. Putnam & Co. Boston
H. W. R. R.

Hoe lang De Paltz in het bezit van Jh^r. J. Ph. A.
 L. Ram gebleven is, kan ik niet juist zeggen, maar
 zeker is het dat in 1800 Jonkheer L. Rutgers van
 Rozenburg eigenaar was. Deze zette het aangerangene
 werk op eene onbekrompene wijze voort. Boomen en
 heesters ontrokkenden zich, op die hooge gronden, op
 inderdaad merkwaardige wijze; en daaren boven verbon
 de Heer Rutgers de Plaats met den straatweg van
 Soest naar Bestenberg, door van de Gemeente Soest
 den grond aan te koopren voor eene breede laan,
 waarin een grindweg, met opgaande boomen en
 struiken aan weerszijden. Verder versierde hij den
 ingang van deze oprijlaan door het plaatsen
 van twee zware keien, van welke de eene, met
 macht van paarden en menschen, uit het Soester-
 veen daarheen is gesleekt. De Paltz is tegenwoor-
 dig inderdaad een liefelyk plekje, met de schoon-
 ste ringezichten naar alle zijden.

